

Uverejnenie žiadosti o zápis do registra podľa článku 6 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 o ochrane zemepisných označení a označení pôvodu poľnohospodárskych výrobkov a potravín

(2011/C 310/12)

Týmto uverejnením sa poskytuje právo vzniesť námietky proti žiadosti o zápis podľa článku 7 nariadenia Rady (ES) č. 510/2006 ⁽¹⁾. Vznesené námietky sa musia Komisii doručiť do šiestich mesiacov po uverejnení tejto žiadosti.

ZHRNUTIE

NARIADENIE RADY (ES) č. 510/2006

„SZÓREGI RÓZSATÓ“

ES č.: HU-PGI-0005-0389-21.10.2004

CHOP () CHZO (X)

Tento prehľad obsahuje hlavné body špecifikácie výrobku na informačné účely.

1. Príslušný orgán v členskom štáte:

Názov: Vidékfejlesztési Minisztérium
Élelmiszer-feldolgozási Főosztály
Adresa: Budapest
Kossuth Lajos tér 11.
1055
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Tel. +36 17952000
Fax: +36 17950096
e-mail: efef@vm.gov.hu
Agnes.Komari@vm.gov.hu

2. Skupina:

Názov: Szóregi Virág-Dísznövény Áfész
Adresa: Szeged-Szóreg
Hősök tere 5.
6771
MAGYARORSZÁG/HUNGARY
Tel. +36 62406606
Fax: +36 62405138
e-mail: szoreg.rozsa@vnet.hu
Zloženie: výrobcovia/spracovatelia (X) ostatní ()

3. Druh výrobku:

Trieda 3.5. Kvety a okrasné rastliny

4. Špecifikácia:

[prehľad požiadaviek podľa článku 4 ods. 2 nariadenia (ES) č. 510/2006]

4.1. Názov:

„Szóregi rózsató“

4.2. Opis:

Ušľachtilá voľnokorenná ruža, ktorá sa uvádza na trh, pozostáva z podpníka, na ktorom je naštepený ušľachtilý kultivar. Ako podpníky sa používajú tieto odrody: Laxa, Polmeriana, Schmid's Ideal, Inermis, Multiflora, Superbe. Podpníky musia mať tieto vlastnosti: znesú bez poškodenia teplotu až -30°C ; sú odolnejšie voči chorobám (predovšetkým proti hrdzi ružovej, čiernej škvrnitosti ruží a múčnatke),

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 93, 31.3.2006, s. 12.

suchu i vlhkosti; vykazujú optimálny rast (vyvíjajú sa silno, zdravo a rýchlo); znášajú vyšší obsah vápnika (okrem odrody Multiflora); ľahko sa množia (dôležité je rýchle klíčenie semien bez nutnosti dormancie).

Pri produkcii ruže „Szőregi rózsatő“ sa používajú ušľachtilé kultivary ruží, ktoré možno rozdeliť do týchto skupín: sadové a záhonové ruže, čajové hybridy, polyanty, floribundy, popínavé ruže, miniatúrne a pokrývavé ruže. Tieto skupiny možno očkovať aj na vysoký pník (okrem floribundy), pričom výška očka je od 40 do 140 cm.

Vlastnosti kultivarov ruží s chráneným zemepisným označením „Szőregi rózsatő“ podľa zaradenia do kategórií „A“ a „B“:

- Do kategórie „A“ sa zaradí tá ušľachtilá ruža, ktorá je voľnokorenná a ktorá v prípade kultivarov rozvetvujúcich sa z očka vytvorila aspoň 2 vetvy, pričom tretia vetva vychádza vo vzdialenosti najviac 5 cm od očka. Celkový priemer vetiev je 24 mm a každá vetva má najmenej 6 mm. V prípade ušľachtilej popínavej ruže je minimálna dĺžka vetvy 40 cm, pri miniatúrnej 20 cm a pri všetkých ostatných kategóriách (sadové a záhonové ruže, čajové hybridy, polyanty, floribundy a pokrývavé ruže) je to 30 cm. Hlavný koreň sa v prípade všetkých skupín musí do 10 cm husto rozvetvovať. Koreň má dĺžku aspoň 20 cm.
- Do kategórie „B“ sa zaradí tá ušľachtilá ruža, ktorá je voľnokorenná a ktorá v prípade kultivarov rozvetvujúcich sa z očka vytvorila aspoň 2 vetvy, celkový priemer vetiev je 16 mm a každá vetva má najmenej 6 mm. Ak priemer oboch vetiev spolu nedosahuje 16 mm, vo vzdialenosti najviac 5 cm od očka musí vychádzať tretia vetva, ktorá má priemer najmenej 6 mm.
- Obe tieto kategórie (okrem ušľachtilej popínavej ruže) možno očkovať aj na vysoký pník, pričom výška očka je od 40 do 140 cm. Z očka musia vyrastať aspoň 3 vetvy a priemer jednej vetvy musí byť aspoň 6 mm.

4.3. Zemepisná oblasť:

Ušľachtilá ruža s chráneným zemepisným označením „Szőregi rózsatő“ sa pestuje v rámci katastrálnych území týchto obcí Čongrádskej župy: Szeged-Szőreg, Szeged-Mihálytelek, Szeged-Gyálarét, Algyő, Deszk, Újszentiván, Kübekháza a Tiszasziget.

4.4. Dôkaz o pôvode:

Pestovateľ vedie evidenciu, ktorú kontroluje a schvaľuje príslušný orgán a ktorá musí byť v súlade s úradnými predpismi. V evidencii sa uvádzajú tieto údaje: topografické číslo oblasti, počet, odroda a pôvod vysadených podpníkov, mapa výsadby, časový harmonogram štepenia a jeho vykonávania, zaštepené množstvo podľa odrôd, množstvo a kvalitatívne rozdelenie hotového výpestku, ako aj predané množstvá podľa odrôd, odberateľ (alebo kupujúci), číslo zmluvy s odberateľom, číslo pestovateľa a kód rastliny. Spoločnosť Szőregi Virág-Dísznövény Áfész pri uvádzaní ušľachtilej ruže pod názvom „Szőregi rózsatő“ na trh prevádzkuje jedinečný počítačový registračný systém a zabezpečuje jednotnú kvalitu. Po odkúpení hotových výrobkov od pestovateľov sa tieto ušľachtilé ruže dostávajú na trh s jednotným označením, obrázkom a názvom.

4.5. Spôsob výroby:

Pestovanie začína zaobstaraním a vypestovaním podpníkov. Pokiaľ si pestovatelia podpníky pestujú sami, musia semená zasiať na jeseň alebo na jar podľa toho, či ošetrovanie chladom vykonávajú umelo alebo prirodzeným spôsobom. Vyberanie sadeníc sa uskutočňuje neskoro na jeseň. Sadenice sa triedia a zväzujú podľa šírky koreňového krčku. V tejto fáze možno pristúpiť k predaju (t. j. pestovateľom, ktorí si podpníky nepestujú sami). Podpníky, či už vypestované alebo kúpené, sa musia našikmo umiestniť do jám a opatrne zahrnúť zeminou tak, aby bola každá vetva do $\frac{3}{4}$ rovnomerne prikrytá.

V ďalšej fáze nasleduje *príprava pôdy na výsadbu*. Pôda v povodí riek Tisy a Marosu sa výborne hodí na pestovanie ruží, ale aj tak sa musí dbať na to, aby sa podpníky dostali do pôdy bohatej na živiny a bez buriny. Pri pestovaní ruží je striedanie plodín povinné. Ako prvá plodina sa pestujú obilniny alebo ďatelina. Po zbere nasleduje ochrana rastlín a na jeseň hlboká orba (30 až 40 cm). Zpracovanie sa uskutočňuje diskovými alebo rotačnými kypričmi.

Výsadba prebieha od polovice februára do začiatku marca. Podpníky sa vysádzajú podľa veľkosti od najhrubšieho po najtenší. Podpníky sa na výsadbu pripravujú zastrihávaním koreňov na 17 cm a vetiev na 10 cm. Výsadba sa všeobecne vykonáva ručne, ale je možná aj strojová výsadba. Vysádza sa do riadkov vzdialených od seba na 80 až 90 cm a v 12 až 14 cm spony. Po výsadbe sa riadky prihrnú. Hĺbka výsadby je veľmi dôležitá. Kľčok sadenice sa má nachádzať 2 – 3 cm nad povrchom zeme, aby sa štepenie mohlo ľahko vykonávať.

Počas celého pestovania je potrebné sa o rastliny *starat'* a *chrániť* ich. Pri obrábaní pôdy sa ničí burina a škodcovia. Hnojením sa zlepšuje odolnosť ruží, používajú sa aj umelé hnojivá, ale podľa možnosti je potrebné použiť maštalný hnoj. Striedaním plodín môžeme zabrániť premnoženiu určitých škodcov. Burina okolo podpníkov sa musí pravidelne odstraňovať, a to rotačnou plečkou, pluhom alebo ručne. Tým sa zabezpečí aj vhodné prevzdušnenie pôdy. Odstraňovanie buriny uvedenými spôsobmi sa vykonáva 4 – 6-krát ročne. Rastliny sa pravidelne postrekujú proti hubovým ochoreniam a škodcom. Zavlažovanie je takisto dôležité, ale vykonáva sa v závislosti od počasia.

Následné *štepenie* prebieha od polovice júla do začiatku septembra. Používa sa technika očkovania na spiace očko, a to v troch etapách: *narezanie podpníka, zavedenie očka, viazanie*. Očká sa získavajú z čiastočne odkvitnutých ušľachtilých kultivarov ruží očkovaných v predchádzajúcom roku.

Prvým krokom *prác po štepení* je zimné prihnojenie podpníkov kombinovaným hnojivom. Jarné práce v druhom roku začínajú skracovaním. Podpníky sa ostrými záhradnými nožnicami odrežú nad očkom. Divé výhonky sa musia takisto odstrániť a ušľachtilé sa zastrihnú na 5 až 10 cm, aby sa rastliny rozvetvovali do kríkov. Medzi jarné práce patrí aj pravidelné mechanické odstraňovanie buriny, strojom alebo okopávaním, a postrekovanie. Počas leta sa z takto vypestovaných rastlín odoberú výhonky na ďalšie pestovanie podpníkov.

Na jeseň sa začína s *vykopávaním*. Optimálnym obdobím je október. Pred vykopáním sa rastliny zastrihnú na 40 cm. Kríčky ruží sa vyorávajú špeciálnym traktorom s vidlicami, následne sa zbavujú nadbytočných listov a divých výhonkov, *triedia sa, zväzujú a označujú*. Po triedení a zviazaní sa podľa možnosti čo najrýchlejšie premiestnia do chladených priestorov a chránia sa pred vysušením. Najvhodnejšie miesto na *uskladnenie* je chladiaca miestnosť s teplotou, ktorá sa v zime aj v lete pohybuje od 0 °C do 2 °C.

Základným materiálom používaným pri *balení* je zmes rašeliny a drevotriesky v pomere 50:50, ktorú drží pohromade polyester alebo papier. V druhom prípade sa kríčky môžu zasadiť spolu s obalom, ktorý sa v pôde rozloží. Účelom takéhoto balenia je ochrániť korene pred vysychaním a mechanickým poškodením počas prepravy. Ruže rovnakej kategórie sa zviažu po 10 kríčkoch a spolu označia – tieto zväzky sa ešte zviažu po 5 zväzkoch.

4.6. Spojenie:

Jedinečná kvalita ruže „Szőregi rózsatő“ vyplýva na jednej strane z viac ako storočnej tradície pestovania a na druhej strane z vynikajúcich klimatických a geologických daností tejto zemepisnej oblasti.

Historické spojenie: V regióne Szeged-Szörög sa s pestovaním ruží a predajom zaštepovaných podpníkov a rezaných kvetov na trhoch začalo v meste Új-Szeged koncom 19. storočia. História pestovania ruží v oblasti Szörög sa spája s tradíciami pestovania a rozvojom záhradníctva v okolí miest Szeged a Új-Szeged. Mladí majstri štepenia, ktorí sa vyučili v škôlkach v Szegede, sa usídlili v Szörögu a na malých parcelách o veľkosti 400 – 800 štvorcových siah (1 440 – 2 880 m²) sa venovali záhradkárstvu aj pre vlastné potreby. Založili škôlku a hotové zaštepované podpníky predávali väčšinou spolu s objednávkami zo škôlok svojho zamestnávateľa v Szegede. Začiatkom 20. storočia sa v Szörögu vyvinulo nové hospodárske odvetvie, ktorého pioniermi boli bez výnimky chudobní nájomní roľníci bez vlastnej pôdy a nádenníci. Vďaka odborným znalostiam dotiahli drobní záhradníci v Szörögu svoju prácu k dokonalosti a keď dokončili práce na štepení u seba doma, vydali sa aj do vzdialených krajov štepiť a prostredníctvom svojej práce preslávili Szörög. Táto malá skupinka sa stala učiteľmi súčasnej skupiny záhradníkov. Rok 1927 bol vrcholom rozkvetu ruží zo Szörögu.

Vlastníci malých škôlok boli odkázaní na vzájomnú pomoc. Mali problémy najmä s predajom, preto v roku 1936 založili svoje prvé združenie. V roku 1938 bola celková plocha škôlok v regióne Szeged-Szörög 350 RJ ⁽¹⁾ a vypestovalo sa na nej 1 250 000 zaštepovaných podpníkov. Plocha ostatných škôlok v krajine bola 850 RJ a na nej sa vypestovali 2 040 000 zaštepovaných podpníkov. Škôlky v regióne Szeged-Szörög začali už v prvých rokoch 20. storočia svoje podpníky vyvážať. V rokoch 1929 – 1931 dosahoval priemerný ročný vývoz škôlok v oblasti Szeged-Szörög 63,6 % vývozu všetkých škôlok v krajine, t. j. 587 000 zaštepovaných podpníkov poskytli škôlky zo regiónu Szeged-Szörög, čo potvrdzuje, že tieto malé škôlky pestovali vynikajúce rastliny.

98 % zaštepovaných podpníkov ruží vypestovaných v Maďarsku sa vypestuje v Szörögu a jeho okolí – v jedinom veľkom pestovateľskom regióne ruží. Podpníky „Szörögi rózsató“ sú známe a uznávané aj v zahraničí, o čom svedčí skutočnosť, že z každoročne vypestovaných 4 – 5 mil. podpníkov ušľachtilých ruží sa prevažná časť (tri štvrtiny) vyváža.

Prírodné faktory: Okrem tradície pestovania ruže „Szörögi rózsató“ viažu k mestu Szörög aj vynikajúce zemepisné podmienky. Na pestovanie kvalitných, odolných a silných ruží sú potrebné tri prírodné faktory: kvalitná pôda bohatá na živiny, dostatočné zásobovanie vodou a potrebné množstvo slnečného svitu.

Oblasť pestovania „Szörögi rózsató“ leží na sútoku riek Tisa a Maros, v bývalej náplavovej oblasti. Vďaka stredne ťažkej ílovitej pôde, ktorá sa tu vytvorila a ktorá má vysoký obsah humusu a schopnosť dobre zadržiavať vodu, ako aj vďaka naplaveninovej pôde sa korene zaštepovaných podpníkov ruží husto vetvia a koreňové vlásočnice sa tvoria vo vyššej miere ako v iných typoch pôd. Dobrá priepustnosť vody zabraňuje tomu, aby sa v pôde zadržovala stojatá voda, a vďaka kyprostí a vzdušnosti majú korene k dispozícii dostatok kyslíka pre svoj rast. Husto rozvetveným koreňovým systémom môže rastlina lepšie prijímať živiny, a preto lepšie rastie a rýchlejšie sa vyvíja jej ušľachtilá časť, má viac vetiev, výhonkov aj kvetov ako rastliny vypestované v iných typoch pôd. Kríčky ušľachtilej ruže uvádzané na trh sú preto oveľa silnejšie a odolnejšie voči chorobám, mrazom a chladu a aj po zasadení do inej pôdy spoľahlivo vyprodukurujú dobrú kvalitu. Blízkosť riek Tisa a Maros poskytuje pre pestovanie ruží optimálnu vlhkosť vzduchu, ako aj možnosť zavlažovať.

K najdôležitejším prírodným faktorom pri pestovaní ruží patrí slnečné svetlo, keďže poskytuje energiu pre fotosyntézu. Kvalitu „Szörögi rózsató“ vo veľkej miere podmieňuje okrem počtu slnečných hodín aj dĺžka dňa, intenzita a energia svetla. Región pestovania ruží Szörög má z celej krajiny najteplejšie letá a najviac slnečného svitu. Stredná ročná teplota je 11,5 °C, pričom počas vegetačného obdobia je to priemerne 18 °C. Počet slnečných hodín je viac ako 2 100, čo prekračuje priemery namerané v severnejších oblastiach. Vegetačné obdobie je dlhšie, na jar začína skôr a počas jesene pretrváva dlhšie, takže rastliny dostávajú celkovo viac slnečného svitu a tepla ako v severnejšie položených oblastiach. Výsledkom je bujný rast výhonkov. Ušľachtilé časti na jeseň dobre dozrievajú, produkujú hrubé, dostatočne zdrevnatelé vetvy a dobre vyvinuté, zdravé puky. Bohaté zásoby živín v silných vetvách umožňujú dlhšie skladovanie kríkov vykopaných na jeseň a uľahčujú výhon po opätovnom

(1) RJ: rakúske jutro. 1 RJ = 1 600 štvorcových siah = 0,5755 hektára = 5 755 m².

vysadení. Odolnosť voči mrazom podmieňuje skutočnosť, že v oblasti Szőreg nasledujú po horúcich letách tuhé zimy, čo umožňuje, aby sa rastliny otužili na zvyšok svojho života. Po vysadení kríkov „Szőregi rózsatő“ je ich ujatie sa zaručené.

Ludské faktory, odborné znalosti: Pestovanie ruže „Szőregi rózsatő“ má viac ako storočnú, v krajine jedinečnú tradíciu. Pestovanie tejto ušľachtilej ruže vyžaduje nesmierne intenzívnu prácu a hlboké odborné znalosti a tradične sa vykonáva na rodinných hospodárstvach, v ktorých sa spája niekoľko generácií. Znalosti a zručnosti tohto regiónu sa predávajú z generácie na generáciu. Tie zahŕňajú aj tradíciu pestovania, techniky ručného štepenia, ako aj zručnosti.

Zhrnutie: Kontinentálne podnebie, kyprá ílovitá a naplaveninová pôda bohatá na živiny s ideálnym vodným režimom a množstvom slnečného svitu na sútoku riek Tisa a Maros sú na pestovanie ruže „Szőregi rózsatő“ veľmi priaznivé. Výsledkom výnimočných prírodných podmienok a z otca na syna predaných odborných znalostí a zručností si ruža „Szőregi rózsatő“ zachová osobitné vlastnosti aj po prenesení do akýchkoľvek iných prírodných podmienok.

4.7. Kontrolný orgán:

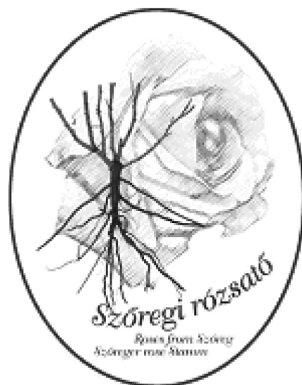
Názov: Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Központ
Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság

Adresa: Budapest
Kisrökus u. 15/A.
1024
MAGYARORSZÁG/HUNGARY

Tel. +36 13369115
Fax +36 13369011
e-mail: menyhertt@mgsh.gov.hu

4.8. Označovanie:

Na štítku sa uvádza nápis „Szőregi rózsatő“, názov kultivaru a tento obrázok:

Po zápise do registra Spoločenstva pre chránené zemepisné označenia sa na štítku uvedie aj „oltalom alatt álló földrajzi jelzés“ (chránené zemepisné označenie), a zodpovedajúci symbol Spoločenstva.